Anno 1854. N°. 1353. **Zaturdag 18 November.**

DE NEDER- LANDER.

NIEUWE UTRECHTSCHE COURANT.

(ALGEMEEN STAATKUNDIG- NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD.)

Deze COURANT verschijnt dagelijks (behalve Zon- en Feestdagen). Abonnement per 3 maanden *f* 4,50; franco per Post *f* 5,00; afzonderlijke nommers *f* 0,10. Prijs der Advertentiën, van 1 tot 10 regels *f* 1,00; elke regel meer *f* 0,10; Zegelregt bij elke plaatsing *f* 0,35. Advertentiën, Bestellingen en Intezenden Stukken worden geadresseerd aan de Uitgevers **Kemink en Zoon** te Utrecht, **M. Schooneveld en Zoon** te Amsterdam, of **H. C. Susan C. Hz.** te 's Gravenhage.

Vrijdag middag ten 2 ure.

UTRECHT, 17 November.

Ook in 1854 zijn we aan 1813 gedachtig.

Aan *overheersching* en *dwingelandij*.

Aan den *aard* van een overmagt voor wie, om haar reactionaren oorsprong, uit vrees voor de ter naauwernood bedwongen Revolutie, *dwang* en *afleiding* onmisbaar, en het geven, hetzij van *vrijheid*, hetzij van *vrede*, onmogelijk was.

In historische vergelijkingen behoort men behoedzaam te zijn.

We meenen echter dat, gelijk de dagen van *November* 1813 eene *glansrijke*, ook de jaren die voorafgingen, eene *leerrijke* bladzijde in de geschiedenis van Nederland beslaan.

Aan het overwigt en den overmoed ook van *Rusland* wordt een *tegenwigt* vereischt.

De dagen van 1813 hebben evenwel geleerd dat op zijne beurt Rusland, als *tegenwigt*, nuttig voor verdrukte Natiën zijn kan.

We begeeren geen *Russische*, we begeeren ook geen *Fransche*, hetzij *overheersching*, hetzij *autocratie*.

We gelooven dat, wegens het ontstaan van den reeds zoo jammerlijken en tevens zoo onheilspellenden krijg dien we thans beleven, eene zware verantwoordelijkheid ook op Rusland, maar *niet op Rusland alleen* 1) ligt.

1) Zie in de berigten het uittreksel van den belangrijken brief van *John Bright*.

Aan de *algemeene beschouwingen* over de Begrooting worden somtijds drie, vier dagen door de Tweede Kamer gewijd.

Volgens den heer *van Zuylen van Nyevelt*, in 1850, bieden in elken Constitutionelen Staat de beraadslagingen over de begrooting eene der meest gezochte, eene der meest geschikte gelegenheden aan om de beginsels der regering, hare houding, hare politieke gedragslijn te onderzoeken en te beoordeelen. Geen onderwerp wordt geacht buiten de orde te zijn zoolang de algemeene beraadslaging over de begrooting is geopend. Boven de materiele quaestien, die zich in cijfers oplossen, staat het groote vraagstuk betreffende het regeringstelsel in het algemeen en de toepassing daarvan zoo als die in de maatregelen van het bewind ligt opgesloten.

In 1850. De Constitutionele *Napoleontische* rigting heeft, sedert 1851, ook buiten de grenzen van Frankrijk invloed gehad.

In 1853 was, een ongehoord verschijnsel in de parlementaire jaarboeken! niemand voor de algemeene beschouwingen ingeschreven; reeds in de eerste zitting werd met de afzonderlijke hoofdstukken een aanvang gemaakt.

Welligt zal in 1854, door een algemeen stilzwijgen, het *nec plus ultra* worden bereikt.

Door een *algemeen* stilzwijgen! maar hoe is het dan, zal men ons te gemoet voeren, met uwe vrienden? zou het niet wenschelijk zijn dat althans door hen de verhouding tot het Ministerie, in verband met de gewijzigde omstandigheden, wederom geconstateerd wierd?

Wij durven het niet beslissen.

Dergelijk vernieuwd *positie nemen* kan nuttig zijn. De onmisbaarheid er van zal, door ons althans, niet worden beweerd.

Immers de omstandigheden hebben in de verhouding van onze vrienden tot het Ministerie weinig verandering gebragt.

Evenmin onder dit als onder het vorig Ministerie, waren zij (in den gebruikelijken zin der uitdrukking) *ministerieel* of *anti-ministerieel*.

Zij hebben dit Ministerie, met het oog op de beginselen die zij voorstaan, *ondersteund* en ook *bestreden*; zij hebben doorgaans in dit Ministerie eene felle *tegenpartij* gehad.

Zij hebben dit Ministerie ondersteund, zoo dikwerf het, naar hun inzien, regt en gelijk had, zoo dikwerf ondersteunen van het bewind, zonder verzaking van beginselen, mogelijk was. Bij de wet op de *kerkgenootschappen*, in hetgeen verdedigbaar en goed was; bij het *Voorstel der 9 leden*, bij de scherpe aanvallen tegen den Minister van *Koloniën* en den Minister van *Oorlog*; ook bij de overweging der voordragten zoowel op het beleid van *Neêrlands Indië* als op het *Armbestuur*, waartegen zij, eerst ten gevolge der vasthoudendheid van de Regering, nadat elke poging tot vergelijk mislukt was, zich, met blijkbaar leedwezen en pligtbesef, hebben verklaard.

Zij hebben tegen het Ministerie strijd gevoerd, waar dit op *vrijzinnige beteugeling* der Gezindheden, op *weering van het Christelijk beginsel* uit bestuur en wetgeving, bedacht was. Met vrijmoedigheid hebben ze zich beklaagd, wanneer het Ministerie in de Kerk enkel aan *ééne* kerkverwoestende partij (wier overmagt ook de Regering, sedert 1816 voorbereid en bewerkt heeft) de hand reikte, of ook de vrijheden en regten der Natie, in het *schoolwezen* aan de willekeur van gewestelijke en plaatselijke Overheden prijs gaf. Zij hebben weêrstand geboden, zoo dikwerf, in de maatgelen ook van dit Ministerie, die *eenzelvigheid* van het revolutionair beginsel openbaar werd, waarmeê, volgens de treffende opmerking van den heer *van Hall* in 1851, de geheele Tweede Kamer tegen de drie anti-revolutionaire leden gekant was.

Zij hebben, van den beginne af, in het, naar sommiger inzien, veelbeloovend April-Ministerie ontwaard, niet een *nationaal* bewind, maar eene *gewijzigde uitgaaf van een vrijzinnig conservatief Gouvernement*.

Zoodanig was hunne houding jegens het Ministerie; hoedanig was de houding van het Ministerie tegen hen?

Met weinige woorden kunnen we ter kenschetsing volstaan.

Het Ministerie heeft de *Christelijk-historische* rigting in de Tweede Kamer, naar gelang van de wijziging der omstandigheden, sedert April 1853, altijd als een zonderling, maar, eerst als een *onmisbaar*, daarna als een *bruikbaar*, eindelijk als een *overtollig* en in den grond der zaak *zeer lastig* element beschouwd.

Onze vrienden hebben het Ministerie gewaarschuwd tegen het te zeer toegeven aan zoodanigen weerzin. Gewaarschuwd *in het belang van het Ministerie*; omdat het, tegen de rigting die de heer *van Hall* als *versleten* beschouwde, alleen in eigen kracht en zonder dat het bij de anti-revolutionaire rigting sympathie had, niet bestand scheen.

In *het belang der Natie*, omdat haar grondwettige en historische vrijheden en regten eerst dan in veiligheid zijn wanneer de Regering op het handhaven, althans niet op het stelselmatig bestrijden van die beginselen waarop alleen èn vrijheid èn gezag rust, bedacht is.

Begrooting.

Het nieuwe voorstel van vijf leden der Tweede Kamer is mede tegen de begrooting gerigt, zonder eenigen twijfel met het beste doel, uit groote bezorgdheid voor de lijdende natie, en met volkomen kennis van en gerustheid op den toestand van onze financien. Heeft dit voorstel kans op den bijval van de meerderheid? Het is te betwijfelen, omdat men het onder de voorstanders van eene krachtige vermindering van lasten alles behalve eens is, welk soort van lasten behoort opgeheven te worden. Wel wordt door velen het geheel afschaffen van een of anderen accijns verkozen boven eene vermindering van opcenten: maar de voorstellers handelen, naar het schijnt, verder zonder eenig beginsel, of liever, zij offeren hun beginsel en hunne eigenlijke keuze op, omdat de zaken thans staan zoo als ze staan. Men zal hen, van eene andere zijde, toevoegen, »neen! het gemaal, dat alleen moet de eerste beurt hebben als er van afschaffen gesproken wordt." Wanneer het evenwel, uit de vergelijking met hetgeen dezelfde leden vroeger hebben aanbevolen, mogt blijken, dat het voorstel zonder eenig staatshuishoudkundig beginsel is, en dat ze dus, bij de verdediging, zich zelven zouden moeten tegenspreken, dan is hunne moreele aanbeveling niet zeer vermogend.

Nog minder zal het voorstel worden toegejuicht door zoo velen, die *thans* iedere vermindering ten stelligste afkeuren, en met vrij wat meer reden. Dezen zeggen, ook al »zoo als de zaken thans staan", wij behooren ons niet te ontwapenen, en het zou de onvergeefelijkste roekeloosheid zijn 2½ millioen op te offeren van ons inkomen, zonder dat een enkele dringende reden daartoe kan worden aangevoerd. Het nijvere en producerende gedeelte der natie gaat steeds vooruit, en is in staat en verpligt om den Staat te ondersteunen, en dien in de gelegenheid te blijven stellen tot voortgaande schulddelging, en tot onderneming van zoo veel, dat men in de laatste jaren heeft gelieven te verzuimen.

Ook met een ander stelsel, door zeer velen omhelsd en zonder ophouden aanbevolen, is die belastingvermindering in strijd. Heeft men niet telken jare, ook door de geachte Voorstellers, hooren beweren, dat het koloniaal batig saldo geen artikel op de begrooting van de middelen behoorde uittemaken? Die dit denkbeeld (dat niet het onze is) blijven voorstaan, zullen tot de Voorstellers zeggen: »hoe nu? het eenige middel om het batig slot vrij te krijgen is het vasthouden van alle onze overige middelen: en nu wilt gij die doen wegvallen? Dat kan volstrekt niet, en zóó mogen we niet *in perpetuum* de last op de kolonien schuiven."

Wij zijn benieuwd naar de verdediging van het voorstel, of het soms mogt blijken dat het toch op een of ander redelijk staatkundig of staatshuishoudkundig beginsel rust.

Over de tonnegelden schijnt men het eens te zijn. Hier geldt het geen accijns, maar eene belasting op een nuttig bedrijf, waarvan de opheffing als en billijk gevolg van de scheepvaartwetten moet beschouwd worden. Maar wat is dan het stelsel der Regering dat men zoekt te belemmeren? Blijkt uit de begrooting dat men tegen vermindering van lasten is? O neen! maar met de accijnsen is het stelsel, uitstel, tot dat iets meer zal kunnen gedaan worden, en intusschen, het bestaande beginsel van taxatie onaangeroerd latende, de opcenten op het gemaal kwijt te schelden. Eigenlijk is ons alzoo het stelsel der Regering onbekend, en de groote questie wordt van hare zijde onbeslist gelaten. Uit het voorstel tot afschaffing van de 23 opcenten hebben we het regt niet om afteleiden, dat het haar voornemen zou zijn, later dien geheelen accijns opteheffen: maar we kunnen niet toestemmen, dat het kwijt schelden aan de consumtie van acht ton eene zoo geheel onbeduidende verligting zou zijn.

Maar hoe is het met den grond van berekening, waarop het voorstel tot vrij wat aanzienlijker opoffering rust? Wij hebben het reeds gezegd, toen we over

de nota van den heer *van Bosse* spraken. Men verlustigt zich in een *étalage* van cijfers, die onkundigen en onnadenkenden kan verblinden, maar die zich oplost in het voorbarig disponeren op uitkomsten die zeer mogelijk, zelfs zeer waarschijnlijk kunnen zijn, maar die nog niet langs den gebruikelijken weg der comptabiliteit geconstateerd en erkend zijn.

Wij herhalen het: zonder dat we bij de geachte Voorstellers eenige andere oogmerken vermoeden, ontdekken we dat soort van ongeduld, dat tot een ligtvaardig besluit leidt, en dat zich vooral door weifeling omtrent de middelen ter bevrediging daarvan verraadt.

Dan eens is 't het saisoen van het geslagt, dan van het zegel op de dagbladen, dan van het gemaal, dan weer van de brandstoffen, dan van de zeep. Is die weifeling geschikt om ons te overtuigen, dat men een vast, degelijk beginsel volgt, ontleend aan de zaak, niet aan personeele positie? De geachte Voorstellers kunnen zich verzekerd houden van de toejuiching, voor het oogenblik, van de groote menigte; ze zouden door deze zelfs vergood worden wanneer ze de opheffing van alle accijnsen voorstelden. De Staten-Generaal zullen zich boven die toejuiching verheffen: zij zullen inzien dat de offers die men van de natie blijft vragen noodig zijn voor de waarlijk nog niet ruime en voldoende behartiging van onze waarachtige belangen, dat onze rentelast verre is van tot op een zoogenaamd normaal bedrag teruggebragt te zijn, en dat, met de tegenwoordige politieke vooruitzigten, eene ontwapening even dwaas als roekeloos zou zijn.

J. B.

We verdedigen het *regt* ook der *Hervormde Gezindheid*, op verkondiging in haar eigen *Kerk* van haar eigen *Kerkleer*.

Daarom zijn we, zegt men, *juristen;*

Daarom hebben wij post gevat op een *juridiek* standpunt;

Daarom zien we het *medische* standpunt voorbij,

En daarom, zegt *de Morgenster*, moeten we kiezen; òf ons *casa quo* aan *de meerderheid* onderwerpen, òf uit het Kerkgenootschap gaan.

»Zoo wij de meerderheid zijn, wat wil dan de minderheid over ons heerschappij voeren? Wie geeft haar het regt, om te beproeven, of zij ons de wet kan voorschrijven? Wat zal zij er tegen inbrengen, zoo de meerderheid de statuten van haar genootschap wil veranderen of voor geheel andere wil doen plaats maken? Zij heeft daartoe immers, van het juridieke standpunt, waarop *de Nederlander* en zijne vrienden zich hebben geplaatst, het volste regt, en de minderheid heeft slechts de keuze tusschen onderwerping aan de meerderheid en het verlaten van het genootschap."

Wij daarentegen zijn van oordeel, ook om het *juridieke* standpunt, dat zij die het levensbeginsel van de Kerk aanranden, uit de Kerk behooren te gaan.

Een onzer schreef in 1847:

»Verbeeld u dat, bij meerderheid of met algemeene stemmen eener kerkvergadering of der gansche Gemeente, de losbandigheid wierd bestendigd die thans in de Nederlandsche Kerk geduld wordt: verkondiging dat men om de verdiensten van den Zaligmaker behouden wordt van het verderf, maar ook dat de oorzaak der regtvaardiging niet in CHRISTUS geregtigheid ligt; verkondiging dat CHRISTUS God is boven allen te prijzen in der eeuwigheid, maar ook dat dit *afgoderij* is; verkondiging dat de Vader met den Zoon en den Heiligen Geest als een eenig God aangebeden wordt, maar ook dat dit een verwerpelijk drie-godendom is; verkondiging dat de Heiland door zijne zelfs offerhande aan Gods geregtigheid voldaan heeft, maar ook dat dit eene menschonteerende leer en *bloed-Theologie* is; verkondiging dat de Apostelen in de voordragt der zaligmakende waarheid niet hebben gedwaald, maar ook dat dit *Apostel-vergoding* is; verkondiging dat de Bijbel, Gods Woord, aanspraak op onvoorwaardelijk geloof heeft, maar ook dat dit *Bijbeldienst* is; wat dunkt u, zou men aldus aan de Nederlandsche Hervormde Kerk al wat tot haar wezen behoort kunnen ontnemen, en tevens verklaren dat zij de Nederlandsche Hervormde Kerk blijft? *zou men welligt, terwijl men haar vernietigt, mogen beweeren dat men haar, door deze vernietiging zelve, herstelt en behoudt?*"

We ontvangen zoo even het *vijfde* artikel van teekenaars van het Amsterdamsche adres omtrent de *Theologische Faculteiten*, tegen de veroordeeling in *Ernst en Vrede*. Een *zesde* zal aan de beantwoording van S. (zie *de Nederlander* 1349) worden gewijd, en een *zevende* het besluit der anti-kritiek zijn.

BUITENLANDSCHE NIEUWSTIJDINGEN.

Rusland-Turkije.

— Eene dépêche uit St. Petersburg dd. 15 November, luidt als volgt:

Vorst Menschikoff meldt den 27. October (8 November): de belegeringswerken tegen Sebastopol worden voortgezet. De veroorzaakte schade wordt met goed gevolg hersteld. — De vijand versterkt aanmerkelijk de linkerflank zijner positie.

— De *Sinai* den 5. van Konstantinopel vertrokken, is eergisteren te Marseille aangekomen, en brengt tijdingen uit de Krim van den 3. November, die hoofdzakelijk het volgende behelzen:

De bestorming van Sebastopol was op den 5. bepaald. Acht duizend man hadden zich doen inschrijven om daaraan het eerst deeltenemen. Door het lot waren daarvan 4000 aangewezen. De aanval kolonnes zouden worden geplaatst onder het bevel van prins Napoleon.

In de eerste plaats wenschte men het fort bij het kerkhof aantetasten, alwaar de eerste bres was geopend. De troepen bevonden zich in een toestand van koortsachtig ongeduld.

De toestand der stad was vreesselijk. Water ontbrak geheel. Eene onverdragelijke smetlucht heerschte er. De zee wierp de lijken terug op de kaaijen. Twee duizend zieken waren in de vlammen omgekomen in een hospitaal dat door de bommen was in brand geraakt.

De eerste divisie van het Fransche leger is aangewezen om het operatie-corps, dat belast is om de Russen afteslaan, te versterken. — Het vuur der plaats verminderde bij den dag. Men is voorbereid op eene wanhopige verdediging in de stad zelve. De huizen zijn gebarrikadeerd, gewapend met kanonnen en in wezenlijke citadellen herschapen. Vier schepen der Russische vloot had men weder in de haven doen zinken.

De Schout-bij-nacht Lyons kruist met eene divisie der vereenigde vloten voor de straat Jeni-Kalé, met het dubbele doel om de zee van Azof te bewaken, en de gemeenschap te land, langs de kust, tusschen Taman, eene plaats op den oostelijken oever van genoemde straat, en Anapa, op de kust van Circassie, te belemmeren. Al de vaartuigen die deze streken passeren, worden streng onderzocht. — Elders kruisen de *Casique*, Fransche stoomboot, en de *Spittfire*, Engelsche stoomboot, aan de monding van den Dnieper, ten einde het doortrekken van Russische troepen door de landengte van Perekop te observeren.

Het weder is schoon in de Krim en over 't geheel in die streken; doch verder op woedt de zee vreesselijk. Men meldt reeds verscheidene onheilen die hebben plaats gehad.

De Fransche schepen *Allier*, *Tysiphane*, *Ville de Marseille*, *Sena*, *Albatros*, *Charlemagne*, *Napoleon*, en het Turksche vaartuig *Taïf Tedjoret*, die te Konstantinopel waren teruggekeerd om eenige herstellingen te ondergaan, ten gevolge van het bombardement van den 17., zijn weder naar de vloot teruggekeerd. Men is ongerust over het lot der *Suffren*, een Fransch schip, en de *Mamouhdié* en de *Abadjihad*, vaartuigen der Turksche vloot.

Het gros der eskaders, onder bevel der vice-admiraals Hamelin en Dundas, was steeds in de baai van Katcha geankerd. De vloten bewijzen groote diensten aan de landmagt.

Men zeide dat de Russische flotille van den Donau, die te Ismaïl eene wijkplaats had gezocht, weldra zou worden aangevallen.

— Eene tweede dépêche uit Marseille van Woensdag-avond, meldt nog de volgende met de *Sinaï* aangebragte berigten.

Den 30. October heeft het garnizoen van Sebastopol in massa een uitval gedaan. De divisie Bosquet is de Russische troepen omgetrokken, die vervolgens in de plaats zijn teruggeworpen. Het *Journal de Constantinople* verhaalt als gerucht, dat de geallieerden bij deze zaak zes duizend krijgsgevangenen zouden hebben gemaakt. Men herinnert zich, dat ook de *Thabor* dit gerucht reeds aanbragt.

Den 1. en 2. November zouden twee andere uitvallen zijn beproefd, met even weinig gevolg.

Terwijl door de belegeraars eene geschikte bres was geopend, hebben de Russen zich gereed gemaakt om hunne contra-mijnen te doen werken; de Franschen dit ziende, zijn teruggetrokken, en hebben zich meer achterwaarts versterkt. De krachten van het garnizoen waren echter uitgeput door de steeds toenemende ziekte en hongersnood, hoewel de gemeenschap der plaats aan de noordzijde steeds vrij was. — Het weder was gunstig voor eene spoedige ontknooping. Echter had eene aardbeving te Konstantinopel plaats gehad, en gedurende eene geheele week hadden vreesselijke stormen in de Zwarte Zee geheerscht; te Sebastopol had men daarvan echter weinig bemerkt, en bij de afzending der jongste berigten begon het weder te bedaren.

De te Konstantinopel aangekomen vaartuigen hebben geruststellende tijdingen aangebragt nopens de eskaders gedurende den storm. Een Egyptisch fregat heeft nettemin schipbreuk geleden in den Bosphorus, en de *Himalaya* had avary. De *Mahmoudié* heeft eene schuilplaats gezocht in de haven van Heraclea. Het tweede konvooi met versterkingen van den onderkoning van Egypte, was genoodzaakt in de haven van Alexandrië terugtekeeren.

Uit Frankrijk zullen behalve de onlangs verzonden 50 stukken, nog weder 30 stukken geschut naar Turkye worden gezonden. Te Marseille en te Toulon is alles gereed om vóór het einde der maand, met behulp van sleepbooten, eene zevende en achtste divisie overtebrengen. De schepen *Jena* en *Suffren* worden uit het Oosten terugverwacht om tot die transporten medetewerken.

— Eene derde dépêche uit Marseille meldt nog, dat te Sebastopol weder op verscheiden plaatsen brand was ontstaan, en dat bepaaldelijk magazijnen met levensmiddelen door het vuur waren vernield. — Ten gevolge der schoten met het Lancaster-geschut, waren den 27. twee fregatten in de binnenhaven van Sebastopol gezonken, en verscheidene andere beschadigd; een van deze, *Les Douze Apôtres* was verbrand.

Generaal Kiriakoff was, zeide men, door eene bom gedood,

De schepen die de brigade van den generaal Mayran uit den Piraeus naar de Krim overbrengen, waren den 6. in de zee van Marmora ontmoet. Uit Algerie waren Zouaven aangekomen, en duizend tirailleurs waren te Balaklava ontscheept.

Een konvooi van 2000 Engelschen met paarden en ammunitie, is den 11. te Malta aangekomen.

Het Fransch schip *Suffren* is zonder avary te Konstantinopel aangekomen.

De bijzonderheden en de rapporten nopens den slag op den 5. dezer, worden Zaturdag te Marseille verwacht.

— De officiële dépêche van lord Raglan, opperbevelhebber van het Britsche leger in de Krim, is gisteren te Londen bij den hertog van Newcastle, minister van oorlog, ontvangen. Zij luidt als volgt:

»Voor SEBASTOPOL, 6 November 1854."

»Gisteren heeft de vijand met eene zeer aanzienlijke magt den regtervleugel der Engelsche positie aangetast, die verdedigd werd door de 1ste, 2de en 4de divisiën, de gardes en de Fransche divisie van generaal Bosquet. Naauw was de vijandelijke aanval begonnen of generaal Canrobert spoedde zich onmiddellijk naar de plaats van den strijd, en verleende mij den noodigen bijstand door voortreffelijke raadgevingen, waarvan ik niet zonder vrucht gebruik heb gemaakt."

»Het gevecht was zeer hevig en buitengemeen hardnekkig. Tegen den middag was de vijand te eenenmale teruggeslagen en tot den aftogt genoodzaakt, terwijl hij het slagveld overdekt liet met zijne lijken en eenige honderden gevangenen in onze handen vielen."

»De getalsterkte des vijands overtrof zeer die, waarmede hij bij de Alma in het veld stond."

»Het verlies der Russen is hoogst aanzienlijk; evenwel zijn ook aan onze zijde de verliezen groot. Onder onze gekwetsten tellen wij vijf generaals, namelijk de generaal Brown, Bentinck, Adams, Buller en Torrens."

— Men wil dat aan de Turken, op hun verzoek, de eer zal worden gegund, deel te nemen aan den storm tegen Sebastopol.

— Uit de Krim is van den 3. te Konstantinopel het berigt ontvangen dat de ziekten onder de belegeraars aan het toenemen waren, en dat de troepen, vooral des nachts, verschrikkelijk van de koude te lijden hadden. Een Turksch linieschip van 80 stukken en een Turksch fregat zijn bij den jongsten storm gezonken.

— De slag bij de Alma, die bij Balaclava en eindelijk het gevecht van den 5. November, zegt het *Journal des Débats*, zijn even zoo vele bewijzen der onbetwistbare meerdere voortreffelijkheid van het Engelsch-Fransche leger, 't welk thans driemalen de Russische krijgsmagt heeft verslagen niettegenstaande deze, wat het aantal betreft, de overmagt had.

— De telegr. gemeenschap tusschen Cronstadt (Transylvanie) en Bucharest, is steeds geschorst.

Spanje.

Den 11. was het aantal tegenwoordige afgevaardigden zoo beperkt, dat de president San Miguel de zitting bijna onmiddellijk na de opening moest sluiten, zonder dat de Kamer iets had verrigt.

— Een der bladen, de *Faro Nacional*, zegt dat de volmaaktste overeenstemming heerscht tusschen de koningin en het kabinet, welke laatste *en corps* zich tot Isabella II heeft vervoegd, om haar de verzekering van zijne gehechtheid aan te bieden. Bij de openingszitting der Cortes was Espartero een der leden, die bij het verschijnen der koningin de levendigste toejuichingen hebben aangeheven.

Engeland.

— In de jl. dingsdag, onder voorzitting van H. M., gehouden raadsvergadering is besloten, dat de schor-

sing der Parlements-zitting van 16 Nov. tot 14 December verlengd zal worden.

— In den langdurigen kabinetsraad, die Maandag gehouden is, hebben de bewindslieden, — zoo als door het ministeriële avondblad wordt medegedeeld — voornamelijk beraadslaagd over de aantewenden middelen om zoo spoedig mogelijk belangrijke versterkingen van troepen naar de Krim te zenden. Onder de daartoe genomen maatregelen behoort het in dienst nemen van vier groote stoomschepen, toebehoorende aan de Peninsular en Oriental stoomboot-maatschappij. Drie van deze vaartuigen, te weten de „Ripon," „Candia" en „Thames," zullen binnen weinige dagen naar Toulon stevenen en daar Fransche troepen aan boord nemen, om die naar de Krim overtebrengen. De Nubia, welke eerstdaags uit de Middellandsche-zee te Southampton verwacht wordt, zal tot hetzelfde gebezigd worden. Ook is de „Indiana," welke ieder oogenblik uit Nieuw-York kan aankomen, door het gouvernement in dienst genomen, om troepen overtebrengen. Elk der genoemde stoomschepen kan, behalve krijgsvoorraad, 1000 manschappen aan boord nemen.

— Men wil, dat de militie zal worden gemagtigd om hare diensten aan te bieden voor de garnizoenen van Gibraltar, Malta en de Ionische eilanden, ten einde de meeste geregelde troepen naar de Krim zouden kunnen vertrekken.

— Te Dublin heeft het 90ste regiment ligte infanterie onverwachts bevel gekregen, zich heden (Vrijdag) in te schepen naar de Krim. Het 3de reg. dragonders zal waarschijnlijk volgen. De vrouwen en kinderen der soldaten moesten zich den vorigen dag verwijderen. Deze omstandigheid toont het verschil aan tusschen den Engelschen soldaat en dien van andere legers, en maakt het getal der gesneuvelden dubbel en driedubbel betreurenswaard: alle nablijvenden komen natuurlijk ten laste van den Staat. — Er zijn maatregelen genomen om te voorzien in den ongehoord gebrekkigen toestand van den geneeskundigen staf in de Krim, bij de vloot en het leger.

— In de *London Gazette* zijn rapporten der Engelsche krijgebevelhebbers betrekkelijk de gevechten voor Sebastopol van 25 en 26 October jl. openbaar gemaakt. Daaruit is gebleken, dat het door de Engelsche troepen op die dagen geleden verlies, hoewel niet zoo groot als men volgens vroegere berigten duchtte, zwaar en vooral in verhouding tot de getalsterkte dier troepen aanzienlijk is. Vooral bejammert men het lot der brigade ligte cavalerie, die, zonder eenig nut, bloot ten gevolge van een misverstand, grootendeels vernietigd is.

— *Daily News* berigt dat lord Raglan lord Cardigan geschorst heeft, ter zake van zijn onbedachtzaam gedrag op den 25.

— Tien duizend man meer op de Krim, zegt de *Times* in een artikel strekkende om het Britsche gouvernement dringend aan te sporen om aan zijne krijgsmagt in de Krim onverwijld groote versterkingen toetezenden, kunnen thans tot vernedering van Rusland meer doen dan honderd duizend in een minder beslissend tijdsgewricht en op eene minder kwestbare plek. De uitkomst onzer tegenwoordige onderneming zal aan het weifelende gedeelte van Europa eene besliste overhelling naar de eene of andere zijde geven. Wij kunnen nu nog den stroom der gebeurtenissen de gewenschte wending geven; doch weldra kan hij ons te magtig worden en ons medeslepen.

— Jl. maandag werd prins Albert, terwijl hij van de jagt naar het kasteel van Windsor terugkeerde, door een persoon, die met een stok gewapend was, in beleedigende taal aangesproken, ten welken einde hij plotseling uit een huis was te voorschijn gekomen. Toen de kapitein Du Plat hierop toeschoot, hield hij niet op zijn stok dreigende naar den prins te keeren. Hij werd onmiddellijk in verzekerde bewaring genomen, doch daar den volgenden dag geene aanklagt tegen hem ingediend werd, werd hij veroordeeld tot eene maand dwangarbeid wegen een aanval tegen den constable, die hem in verzekerde bewaring bragt.

— Op het eiland Malta, ofschoon thans eene Engelsche bezitting, bestond dusver nog steeds eene onverdraagzame wetgeving.

Ook in het nieuwe wetboek, dat voor Malta werd opgesteld, trof men een geheel hoofdstuk in gelijken geest aan. De vertoogen intusschen van de zijde der protestantsche ingezetenen des eilands, krachtdadig ondersteund door de waakzame pogingen van het *protestantsch verbond*, hebben bij den raad der Koningin te weeg gebragt, dat het geheele hoofdstuk doorgehaald is. De minister van koloniën heeft als zijne meening verklaard: dat de beleedigingen van de godsdienst zeer goed te rangschikken zijn onder de algemeene wetsbepalingen, gelijkelijk met alle andere inbreuken op de openbare rust en veiligheid.

Frankrijk.

— Het gerucht dat het Fransche gouvernement nog 100,000 man naar de Krim zal zenden, terwijl het Engelsche gouvernement een aanzienlijk deel der kosten zou dragen, houdt stand. Men verzekert zelfs dat lord Palmerston ook daarvoor naar Parijs is vertrokken.

— In de financiele kringen te Parijs wordt beweerd, dat Lord Palmerston's reis naar Frankrijk niet alleen met de Duitsche politiek in verband staat, maar voornamelijk het sluiten van eene Engelsch-Fransche leening ten doel heeft, welke onder den naam van „emprunt oriental" tot stand gebragt zal worden.

— De Heer de Persigny heeft van den Sultan de insignia van het grootkruis der orde van Medjidié eerste klasse ontvangen.

— In Toulon en in Marseille worden toebereidselen gemaakt, om zoo spoedig mogelijk eene zevende en achtste divisie Fransche troepen, naar de Levant bestemd, inteschepen.

Zwitserland.

Een telegr. berigt uit Genéve meldt, dat de verkiezingen voor den Gooten Raad van het kanton een voor het tegenwoordig gouvernement gunstig resultaat hebben opgeleverd. De partij Fazy is op nieuw geslagen.

Denemarken.

— Volgens *Dagbladet* zal de nieuwe rijksdag tegen den 18. December worden bijeengeroepen.

Duitschland.

— Van eene den Russen geenszins gunstige zijde wordt op grond van bijzondere berigten uit Weenen, gemeld, dat de eerst volgende maanden zeker zullen verloopen, zonder dat het tusschen Rusland en Oostenrijk tot een oorlog komt, en dat, vermits Rusland nu te kennen geeft, bereid te zijn om betreffende de verlangde waarborgen met Oostenrijk te onderhandelen, deze laatste mogendheid niet zal nalaten, zich in eenen zin te verklaren, die tot bevrediging kan leiden. Ook wordt uit Weenen gemeld, dat de oproeping van 80 à 100,000 man, ter versterking van het leger, en het op den voet van oorlog brengen van al de Oostenrijksche troepen, vooreerst geschorst is geworden.

— Te Weenen zal, naar gemeld wordt, in het begin van het volgende jaar een nieuw groot dagblad verschijnen onder den titel van *Donau-Zeitung*, onder hoofd-redactie van Dr. Schwarzer, in 1848 minister van openbare werken, in den laatsten tijd redacteur van den Weener *Wanderer*.

BINNENLANDSCHE NIEUWSTIJDINGEN.

Utrecht, 17 November.

— Gisteren zijn aan het departement van Buitenl. Zaken uitgewisseld de wederzijdsche verklaringen, wegens de toetreding van Hanover, Oldenburg en Schaumburg-Lippe tot het handels- en scheepvaart-verdrag, den 31. December 1851 tusschen Nederland en Pruissen, ook namens het Duitsche Tolverbond, gesloten.

— De Nederlandsche regering heeft officiëel berigt ontvangen, dat de blokkade der havens in de Oost- en Witte Zeeën, alsmede in de Zwarte Zee, tegen het aanstaande voorjaar, ingeval van voortduring van den oorlog met Rusland, gestreng zal worden ten uitvoer gelegd.

— Ook de commissie van rapporteurs voor het 8. hoofdstuk heeft, bij haar eindverslag, deswegens geen nader onderzoek noodig geacht. Zij heeft gemeend, het te moeten betreuren, dat de Regering geene aanleiding heeft gevonden om nu reeds bepaalde voorstellen tot herstel van 's Lands vloot te doen, en dat er alzoo een jaar zal moeten verloopen, alvorens de hand daaraan kan worden geslagen.

— Uit het verslag van de commissie van rapporteurs, betreffende het voorstel van den heer Wintgens, blijkt, dat de overgroote meerderheid der leden, die in de Afdeelingen aan het onderzoek daarvan hebben deelgenomen, hebben verklaard, zich niet tegen een nader onderzoek van dit voorstel te zullen verzetten. Daaronder bevonden zich echter zeer vele leden, die nu reeds hebben verklaard, geenszins daarmede ingenomen te zijn, als, naar hun inzien, niet geschikt om eenige verbetering tot stand te brengen. Eenige weinige leden hebben zich bepaaldelijk tegen de nadere overweging verklaard, vermits de magt, die reeds, ten aanzien der gezondheid, aan de gemeente-besturen is toegekend, grooter is, dan zij met de onderwerpelijke verordening zoude worden, en door eene nadere behandeling der Kamer een kostbare tijd zou worden ontroofd.

— Van de 51 leden, welke in de Afdeelingen het voorstel van den heer v. Hoëvell c. s. hebben onderzocht, heeft de groote meerderheid zich voor het nader onderzoek van hetzelve verklaard. Sommige leden hebben te kennen gegeven, dat het voorstel deze nadere overweging allezins verdiende; anderen hebben bepaaldelijk verklaard, dat uit de goedkeuring van eene nadere overweging niet moest worden afgeleid, dat zij het voorstel zelf goedkeurden. — Een niet onaanzienlijk aantal leden hebben, in sterke bewoordingen, hun leedwezen betuigd, dat de voorstellers niet liever de afschaffing van den accijns op het gemaal hadden voorgedragen, als, bij den hoogen prijs der levensmiddelen, van meer belang voor den middenstand, dan de afschaffing van den accijns op de brandstoffen. Door eenige leden, voorstanders der voordragt, is daarop geantwoord, dat men vrij was in zijne keuze, ten aanzien der afteschaffen belasting; dat in dezen geene mindere of meerdere populariteit in aanmerking behoorde komen, maar wel het belang der nijverheid.

Tegenover dit gevoelen stond dat van eenige leden, die het zeer onraadzaam oordeelden om in de tegenwoordige omstandigheden tot eenige afschaffing van belasting, welke dan ook, overtegaan; — als in een tijd, in welken, gelijk de Regering zich heeft uitgedrukt, vier mogendheden, waaronder drie van den eersten rang, in eenen oorlog gewikkeld zijn, waarvan het einde, noch de uitslag kan worden voorzien. Enkele leden hebben de nadere overweging ontijdig geacht als belemmerende de regelmatige behandeling der staatsbegrooting voor de dienst van 1855. Deze meenden, dat de overweging gevoegelijk en uit den aard der zaak kon worden verschoven.

— Bij de synodale kommissie zijn zoo veelvuldige werkzaamheden, dat die vergadering nog een geruimen tijd bijeen zal moeten blijven, ten einde alle zaken te kunnen afdoen.

— De *Times* van 4 dezer bevat een uitvoerigen brief van John Bright Esq., lid van het Engelsch Parlement, waarin deze zijn afkeurend oordeel over den tegenwoordigen oorlog motiveert.....

De gansche kwestie laat zich, volgens mr. Bright, tot de twee volgende vragen terugbrengen: 1°. bestond er noodzakelijkheid, dat Engeland in een twist tusschen de Russen en Turken gewapenderhand tusschen beide kwam? 2°. waarom werd, eenmaal tot deze gewapende interventie besloten zijnde, de geheele kwestie niet als afgedaan beschouwd, toen Rusland de Weener nota aannam?

Ten aanzien van het eerste punt merkt de briefschrijver voornamelijk op, dat het tooneel des oorlogs 3000 Engelsche mijlen van Groot-Brittannië verwijderd is; dat dit rijk noch aangevallen, noch in eenig opzigt beleedigd was; dat het geschil tusschen Rusland en de Porte zou bijgelegd zijn, ingeval de jongste nota van vorst Menschikoff ware aangenomen, en dat niemand tusschen deze laatste en de naderhand door de vier westersche mogendheden aanbevolene Weener nota eenig noemenswaardig verschil kan opmerken. Maar het Engelsch gouvernement wilde het geschil liever niet bijgelegd zien, en lord Stratford de Redcliffe beloofde den sultan Engelands gewapenden bijstand, ingeval hij alle voorstellen van Rusland afsloeg. — De Turken verwierpen Menschikoffs nota, en Rusland bezette de vorstendommen, — een verkeerd en onstaatkundig bedrijf, maar voor het minst evenzeer te regtvaardigen als het gedrag van lord John Russell en lord Palmerston in 1850, toen zij 10 à 12 oorlogsschepen naar den Piraeus zonden en de stad met een bombardement bedreigden, wanneer de oneerlijke eisch van don Pacifico niet op staanden voet werd ingewilligd.

Wat het tweede punt — de Weener nota — betreft, herinnert mr. Bright, hoe deze te Parijs opgesteld, door de vier mogendheden aangenomen, en bij den sultan zoowel als bij den czar aanbevolen werd; hoe zij te Petersburg onmiddellijk, zelfs per telegraaf werd aangenomen, zoodat ieder de geheele zaak als geëindigd beschouwde; maar hoe Turkije de aanneming weigerde en Rusland den oorlog verklaarde, schoon het Britsch ministerie en zijn orgaan (de *Times*) zelf betuigden, dat het verschil alleen nog in woorden bestond, dat de bezwaren van Turkije betreurenswaardig waren en dat alle moeijelijkheden spoedig zouden zijn uit den weg geruimd.

»Let nu wel" — dus vervolgt mr. Bright — »op de handelwijze onzer regering. Zij trad tot de Weener nota toe, die door de vrienden van Turkije was opgesteld; zij drong haar bij Rusland aan en deze mogendheid onderschreef haar; daarop volgde een geschil omtrent hare juiste uitlegging en Rusland stond toe, dat de Weener bemiddelaars en drie verbeteringen en verklaringen toe aanbragten, welke noodig geacht werden. Maar van het oogenblik, dat de Turken haar verwierpen, keerde ons gouvernement geheel om, en verklaarden de Weener nota, hunne eigene nota, volstrekt onaannemelijk en verdedigden het gedrag der Turken die haar verwierpen. De laatsten verklaarden den oorlog tegen Engelands en Frankrijks raad — gelijk het althans uit de *Blue-books* schijnt te blijken; maar van het oogenblik dat de oorlog verklaard was, juichte ons gouvernement dien openlijk toe. Engeland had, voor dit geval, zijne ondersteuning toegezegd, en onbekwaam tot het vaststellen eener zelfstandige

politiek, liet het zich door den stroom der gebeurtenissen te Konstantinopel medeslepen. Het werd, gelijk lord Clarendon zeer teregt zijne eigene stelling kenschetste; tot den oorlog *gedreven*, — zonder roer en kompas, naar het scheen."

Na deze redenering, welke door mr. Bright in den oorspronkelijken brief nog uitvoeriger werd ontwikkeld en toegelicht, is het niet te verwonderen dat hij tot de konklusie komt, »dat de geheele staatkunde van Groot-Brittannië in deze zaak door eene welligt voorbeeldelooze onnozelheid (*imbecility*) gekenmerkt was."— »Ik wil niet zeggen," voegt hij er bij, »dat onze regering van den aanvang aan den oorlog *wenschte*, schoon het niet aan bewijzen ontbreekt dat dit althans bij een deel van het kabinet het geval was. Een aanzienlijk lid van het Lagerhuis zeide tot een mijner vrienden, onmiddelijk na de optreding der tegenwoordige regering: „Gij hebt een oorlogzuchtig ministerie en een oorlog staat u te wachten."'"

Met een woord roert mr. Bright vervolgens de politieke antecedenten van Frankrijk en Engeland in het Oosten aan, zooveel beleedigender en baatzuchtiger dan Ruslands eischen; wijst op het onzedelijke van den tegenwoordigen oorlog, die niet enkel tegen Rusland, maar tegen geheel de Christelijke bevolking van Turkije gedreven wordt, en herinnert, ten aanzien der in dezen krijg voorgewende *opofferingen voor de zaak der vrijheid*, »hoe een der groote bondgenooten van de Porte juist de monarch is, die kort geleden in Europa eene vrije konstitutie vernietigde en door militair geweld eene nationale vergadering uiteenjoeg." (*Amst. Ct.*)

— De waarde van den *invoer* in Nederland in 1853 bedroeg: *f* 321,051,729, waarvan de invoer ter zee uitmaakte 71⅔ pCt. of *f* 230,012,161. Daarvan werd ingevoerd onder Nederlandsche vlag voor *f* 123,479,330 en onder vreemde vlag voor *f* 106,532,831. De invoer te land beliep 28⅓ pCt. van den geheelen invoer of eene waarde van *f* 91,039,568.

De waarde van den *uitvoer* in hetzelfde jaar was *f* 271,801,666. Hiervan bedroeg de uitvoer ter zee 55⁴/₉ pCt. of *f* 151,240,397 en wel onder Nederlandsche vlag *f* 74,065,036 en onder vreemde vlag *f* 77,175,361, en dus te land *f* 121,561,269 of 41⁵/₉ pCt.

De *doorvoer* in 1853 bedroeg eene waarde van *f* 118,158,506, waarvan die van de zee naar de zeezijde 7¹⁰/₁₁ pCt. of *f* 9,285,032 — van de zee naar de landzijde 56¹⁰/₁₁ pCt. of *f* 67,228,044 — van de land naar de landzijde 3 pCt. of *f* 3,575,994 en van de land naar de zeezijde 32⁴/₁₁ pCt. of *f* 38,069,436.

— De hoeveelheden van de waarde van het veraccijnsde slagtvee in 1853 aangegeven, bedragen: runderen 146,431 stuks, ter waarde van *f* 9,653,898 en kalveren 98,636 stuks, ter waarde van *f* 1,362,927.

— Jl. Dingsdag avond heeft de weleerw. heer J. van Vuuren, gewezen r. k. priester en pastoor, in de zaal van de afschaffings-vereeniging te 's Hage, eene openlijke rede uitgesproken, die door een buitengewoon groot getal toehoorders uit alle standen werd bijgewoond, als ook van verschillende godsdienst-belijdenissen en waaronder zich ook vele dames bevonden. Deze rede was zeer belangrijk, ernstig en kernachtig, doch in bezadigden toon zonder eenige ergernis te veroorzaken. Zij werd aangevangen en besloten met gebed en zang. De spreker had zich voornamelijk ten doel gesteld de mededeeling, dat hij door onderzoek en gezette overweging van de katholieke tot de protestantsche kerk was overgegaan, en hij legde daarbij de plegtige verklaring af, dat innige overtuiging hem daartoe had doen besluiten. Die overtuiging gevoelde hij zich gedrongen, openlijk en plegtig in dit voor hem zoo gewigtig oogenblik uit te spreken. Bij deze gelegenheid werd de goede orde en rust niet een oogenblik gestoord. (*Amst. Ct.*)

— De heer J. van Vuuren, gewezen r. k. priester en pastoor te Varik, is uit de residentie naar Brussel vertrokken, om door den heer van Maasdijk aldaar te worden bevestigd, als wanneer hij herwaarts zal terugkeeren.

— Als een spekend bewijs der onbeperkte milddadigheid van H. M. de Koningin-moeder zag men Woensdag te Scheveningen de naaischool, aan welker hoofd sedert twee jaren mw. Maas geb. van Renesse staat, weder openen. Door deze nuttige instelling wordt toch niet alleen aan een vijftigtal meisjes de gelegenheid verschaft een goed handwerk te leeren, maar bovendien worden de door haar vervaardigde kleedingstukken, dank zij de edelmoedigheid van Hare Majesteit gedurende het barre jaargetijde aan de behoeftigen te Scheveningen uitgedeeld. Voegt men hierbij de uitdeelingen van levensmiddelen en brandstoffen, waartoe de middelen eveneens door de grootmoedige vorstin worden verschaft, dan zal het gemakkelijk vallen te begrijpen, met welke vreugde en dankbaarheid de behoeftigen van Scheveningen deze instelling, die de bron is van zoo veel heil, wederom zagen aanvangen. (*Amst. Ct.*)

— Uit 's Hage schrijft men dat de generaal de Lamoricière zich sedert eenige dagen in die stad bevindt.

Men zegt dat Barbès niet naar Zwitserland zal vertrekken, maar dat hij te 's Hage appartementen heeft gehuurd. (*C. d. l. M.*)

— De opgave ter secretarie omtrent de cholera hier ter stede is als volgt: op den 14. Nov. zijn in behandeling gebleven 15, tot den 15. des middags 12 uur bijgekomen geene, totaal 15; overleden 1, hersteld 1, bleven dien middag dus in behandeling 13.

— Bij vonnis van de Arrondiss.-Regtbank te Middelburg, werd voor eenigen tijd de eischende gemeente Westkapelle verklaard te zijn eigenares van den ouden kerktoren dier gemeente, en de gedaagde, den Staat der Nederlanden, die sedert vele jaren zich in het bezit van dien toren had gesteld en daarop een kustlicht had geplaatst, veroordeeld om, binnen tien dagen na de beteekening van dat vonnis, aan de eischende gemeente haren voorschreven eigendom in behoorlijken staat terug te geven, met verklaring, dat de gedaagde zich zal hebben te onthouden van alle daden, waardoor de eischeres in hare regten kon worden verkort, en met veroordeeling van den gedaagde in de teruggave van al de vruchten van genoemden toren, sedert den aanvang der regtsvordering genoten.

De Staat der Nederlanden was in hooger beroep gekomen. Het Prov. Geregtshof in Zeeland heeft, op de pleidooijen van Mr. Ph. van den Broecke, als advokaat van den appellant, en van Mr. W. C. Borsius, als advocaat van de geïntimeerde gemeente, den 14. regt gesproken en even als de Regtbank aan de gemeente Westkapelle hare vordering toegewezen, met veroordeeling van den Staat in de kosten van het geding. (*W. v. h. R.*)

— De hoofd-commissaris van politie te Rotterdam berigt, dat op den 4. dezer per post van dáár naar Utrecht is verzonden een brief, inhoudende twee muntbiljetten, elk à *f* 10, nº. 373, *N. O.*, en nº. 735, *A. O.*, welke brief aan het adres is bezorgd, nadat de muntbiljetten er waren uitgenomen.

— Men verneemt dat door de bierbrouwers te Goes, in vereeniging met die uit Middelburg en verdere in de provincie Zeeland, aan de Tweede Kamer een adres zal worden aangeboden, om, uit hoofde van den treurigen en kwijnenden toestand hunner brouwerijen na de invoering van den accijns op de bieren, vrijheid te verleenen om te werken naar dat hun belang medebrengt, ten einde een beter, krachtiger, smakelijker en goedkooper product te kunnen daarstellen, hetgeen tevens hunne fabriek zal doen herleven, en alzoo de belasting op de binnenlandsche bieren af te schaffen.

— Het metselwerk aan de nieuwe koopvaarders schutsluis aan den Helder is in de afgeloopen week ten einde gebragt. Men is thans bezig met het in orde brengen der sluisdeuren: kolossale gevaarten; met Julij van het volgende jaar denkt men met bruggen, windwerk enz. in gereedheid te zijn; in 1856 zal de doorgraving geschieden, terwijl in het daarop volgende jaar de sluis voor de scheepvaart zal kunnen worden opengesteld.

— Ll. Zondag-avond ten 7 ure is in de reguliere kerk te Nijmegen de eerste conferentie gehouden over de waarheden der Kath. Godsdienst, deze conferentien zullen iederen zondag, tot Kersmis toe, op hetzelfde uur plaats hebben. (*Gelderl.*)

— *Amersfoort*, 15 Nov. Gisteren middag is alhier in de ouderdom van 69 jaren, na een ongesteldheid van verscheidene maanden, overleden de Heer Mr. J. van Dam van Isselt, ridder van de orde van den Nederlandschen Leeuw, lid der Prov. Staten van Utrecht en president van de arrond.-regtbank alhier, welke laatste betrekking hij sedert het jaar 1838 bekleed had.

— *Apeldoorn*, 16 Nov. Z. M. de Koning zal aanst. Zaturdag naar de residentie terugkeeren.

— *Leeuwarden*, 14 *Nov.* Eenige afschaffings-vrienden zullen, te beginnen met den 25. dezer, voorlezingen houden in de kazerne, ten einde deze bij den militairen stand nog bijna geheel onbekende zaak zoo mogelijk ingang te doen vinden. De chef van het garnizoen heeft tot het houden dezer voorlezingen met belangstelling vergunning verleend.

— Uit het bevorens gestelde *zestal* is door den algemeenen kerkeraad der Hervormde gemeente te Groningen het volgende *drietal* gemaakt, als: ds. Uden Masman, te Meppel, dr. v. Staveren, te Leeuwarden, en ds. van Amerom, te Bolsward.

Bevestigd: Te Zuidbroek ds. van der Zwaag, door ds. Abresch, te Muntendam; de predikbeurt werd waargenomen door ds. Beekhuis, te Oosterhaule, die eene rede hield over Deutr. 33: 11a. De bevestigde had tot tekst Col. 1; 25-29.

— Den 4. Nov., den 41. verjaardag der vereeniging van Noorwegen met Zweden, werd het door prof. Vogelberg vervaardigde ruiterstandbeeld voor koning Karel Jan XIV (Bernadotte) te Stokholm plegtig onthuld. Koning Oscar hield bij deze gelegenheid eene toespraak, waarin bij voornamelijk deed uitkomen het geluk dat uit de vereeniging der beide rijken voor elk hunner is ontsproten. Ook te Christiania was de 4. Nov. een feestdag. Prof. Vogelberg is tot ridder der orde van de Noordster benoemd.

ADVERTENTIEN.

Gedrukt en uitgegeven te Utrecht, bij KEMINK & ZOON.